

MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻGħAR

**ĠUDIKATUR
DR. ANNA MALLIA**

Seduta tal-24 ta' Frar, 2017

Talba numru 790/2014 AM3

Lista Numru: 41

Angelo Crocetta (K.I A06161789)

My Rest Flats, Flat 1B

Triq is-Sajjied

Bugibba

vs

Global Home Limited (C 64848)

No 30, Kenilworth /1

Sir Augustus Bartolo Street,

Ta' Xbiex

It-Tribunal

Ra l-avviz tat-talba tal-attur prezentat fil-05 ta' Dicembru, 2014 li permezz tagħha talab li s-Socjeta' konvenuta tigi kundannata thall-su s-somma ta' tlett elef u tlett ewro

(€3,003) rappresentanti xogholijiet relatati ma' kostruzzjoni u xoghol ta' gypsum u dan kif ordnat mill-istess konvenut.

Ra r-risposta tas-Socjeta' attrici a fol 5 li permezz tagħha eccepiet li l-ammont mitlub mill-attur mhux dovut u dan kif ser jigi ahjar pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza; li subordinatament u mingħajr pregudizzju għas-sueccepit, it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dana stante li l-ammont mitlub ghax-xogħolijiet esegwiti mill-attur huwa wieħed esagerat u dan kif sejjer jigi ahjar pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza; li subordinatament u mingħajr pregudizzju fil-fatt is-Socjeta' konvenuta ga hallset lill-attur ghax-xogħolijiet in kwistjoni s-somma ta' tlett elef u disa' mitt ewro (€3,900); li subordinatament u mingħajr pregudizzju għas-sueccepit, fi kwalunkwe kaz l-attur ghadu ma kkompletax ix-xogħolijiet.

Ra l-affidavit tal-attur a fol 10 et li permezz tieghu xehed li f'Mejju, 2014 avvicinaw lill-Biagio Zago biex jghidlu jinnegozja hanut li huwa u Gianfranco Vitale kienu sabu gewwa San Gwann u li għal xi raguni ma kienew qegħdin jafdaw lil Godwin Mifsud ma' min kien se jinnegozjaw. Staqsewh jekk jafx lil Godwin Mifsud u tramite hbieb li għandu Malta ghenu biex jottejni l-hanut li xtaq. Talbu jagħmel xi xogħolijiet fil-hanut li hu u Gianfranco Vitali f'isem Global Home Limited kien se jifthu gewwa San Gwann.

Marru fil-hanut biex jaraw x'kien hemm bżonn u tah l-prezzijiet li bihom kien ser jahdem cie' tal-paint u partitions. L-intimati ordnaw ix-xogħol u qatt ma urewh li ma kienew kuntenti bix-xogħol anzi għal kuntrarju kieno kuntenti hafna bix-xogħol li sarilhom. Li ghalkemm l-intimati jinsistu li l-prezzijiet kieno esagerati kien huma stess illi riedu li jsir ix-xogħol u qatt ma staqsewh biex jghidilhom kull oggett kemm kien jiswa u dan stante li inqala' hafna xogħol wara.

Xehed li l-intimati skruplozament qegħdin jirrespingu mingħajr misthija wara li jafu x-xogħol li ordnaw huma stess u ta rendikont tal-ammont dovut kif gej:

Elfejn tlett mijha u hamsin ewro (€2,350) ta' zebgha li kieno jafu bl-istima u li saret mal-hanut kollu li f'xi postijiet ma kienx facili jitnaddaf il-hajt minhabba li kien hemm diversi kolonni mizbugħ blu kif jidher mir-ritratt Dok AC1;

Elf hames mijha u hamsin ewro (€1,550) tal-partitions li kieno ftehma dwar l-istima u accettat mill-intimati;

Dwar 'riparazioni' xehed li jidher li l-intimat ried li jsir ix-xogħol mingħajr hlas li fil-fatt huwa prezz baxx hafna fejn ix-xogħol li sar. Li hajt minnhom wara li lestieh minn kollox u huma xegħlu l-air condition beda hiereg hafna ilma u l-hajt harigħu l-hsara u minhabba f'hekk huwa kellu jkisser il-hajt u sab il-pipe tal-aircondition li kien imtaqqab u sewwihi

u kellu jsewwi l-hsara li saret fil-hajt biex rega nfetah u pprezenta Dok AC2 ritratti. Xehed li tali hsara huwa ma setgha qatt ikun jaf li setghet tohrog. Xehed li kien hemm bieb li lintimati riedu li jiccaqlaq minn ma' hajt minnhom u jitpogga fuq hajt iehor. Dan kien kollu xoghol li ovvjament ma kienxu mitkellma prezzijsiet ghaliex kienu kollha affarijiet li hargu wara. Xehed li l-intimati dejjem qalulu ghamel dak li hemm bzonn u qatt ma saqsewh dwar xi spejjez hemm ghal tali riparazzjoni.

Dwar is-suffett li kien diga imqiegħed, kellu jirranga parti kbira minnu u dan minhabba li l-istruttura li fuqu kienu imqegħda l-pannelli 60*60 kient qed ticcaqlaq u allura mhux stabbli bizżejjed u allura kellu jerga jitqiegħed mil-gdid l-istruttura. Xehed li l-intimati riedu li diversi pannelli li kienu imtebba jitneħħew minn hemm u jitpoggew go l-istore u jixntraw oħrajn sabiex jitpoggew flok dawk imneħħija ud ana ukoll ma kienx fil-pjan minhabba li d-deċijoni li jduru l-istruttura tas-suffett giet wara u allura kif kien a ben saputa tal-intimati ma kienx fil-prezz mitkellem.

Kien hemm hafna mill-hitan mimlija toqob li kellu jagħlaq sabiex ix-xogħol finali taz-zebġha set jkun accettabli. Kien hemm diversi xkafef li kellu jnejhi u jirripara taħthom biex ir-rizultat finali kien wieħed accettabbli.

L-intimati riedu targa tal-concrete fl-entrata tal-kamra tal-banju u dana sabiex nghattu l-pajpijiet li kienu ghaddwlhom il-plumbers sabiex jibdlu n-naha tas-sink. Din ma kienetx inkluza fil-bidu tax-xogħol u din it-targa holqot xogħol iehor mal-koxxa tal-bieb.

Tmien mitt ewro (€800) xogħolijiet taht it-tarag tal-blokk li l-intimati rieduh jagħlaq il-vojt permezz ta' hajt tal-gypsum board u dan sabiex jevitaw li seta' jidhol hmieg li ma seta' qatt jitnaddaf minn taht it-tarag.

Mitejn u hamsin ewro (€250) xogħol ta' 'smandellamento' ciee' ta' partition li kien jiddivid iż-żewġ ikmamar u li rieduh inehhiha sabiex tikber il-kamra u dan ix-xogħol ma kienx mitlub mil-bidu.

Mitejn u tmenin ewro (€280) + Erba' mijja u tmenin ewro (€480) ta' eclipse u porta bianca – l-intimati ordnaw biex li ghazlu huma izda li spicca jħallasulhom hu u anke stallahhulhom u issa qed jikkontestaw il-prezz.

Mija u erbgħin ewro (€140) xogħol ta' paint esterno balcone – li l-intimati rieduh jirranga l-gallarija tal-appartament ta' fuq il-hanut sabiex din tkun wahda aktar li tigbed l-ghajn u cioè' tkun tidher tagħmel parti mix-xogħol tal-hanut. Anke dan ix-xogħol rieduh wara u qatt ma tkellmu fuq prezz.

Xehed li minkejja li l-intimati ser ihallsuh hekk kif jaslu Malta gurnata minnhom infurmawħ li ma kellhom intenzjoni li jhallsuh minkejja li kienu jafu bil-prezzijiet qabel u gew accettati minnhom kull meta tawh diversi deposits. Xehed li l-intimati għandhom l-istess order li huwa pprezenta fl-atti pero' hija ffirmata minnu meta tawh l-ahhar deposit.

Dwar dak li qed jghidu l-intimati li ma kompliex ix-xogħolijiet l-attur jgid li huwa waqaf meta huma qalulu b'arroganza u ardita wara diversi weghdiet li kienu ser jhallsu meta jergħħu jigu lura Malta. Xehed li kien jonqos biss serratura tal-bieb li kien lest ikompli pero' huma irrifjutaw. Ipprova jkellimhom bil-kelma t-talba biex ilesti l-bieb minn kollox u jithallas izda huma baqghu inadempjenti.

Xehed li l-ammont dovut kien ta' sitt elef disa' mijja u tlett ewro (€6,903) li minnhom thallas tlett elef u disa' mijja (€3,900) u fadal bilanc dovut ta' tlett elef u tlett ewro (€3,003).

In kontro-ezami (fol 68 et) l-attur xehed li x-xogħolijiet li kelli jagħmel originarjament kienet ta' zebgħa u gypsum. Jichad li qatt ghaddha stima jew qal li l-istima tax-xogħolijiet kienet ta' tlett elef u hames mijja (€3,500). Meta saritlu referenza ghall-valuri tax-xogħolijiet li huwa semma fl-affidavit tieghu, l-attur wiegeb li dik kienet ir-rata u mhux l-istima. Is-somma ta' elfejn mitejn u erba' u tletin ewro (€2,234) kienet stima u dik giet applikata fil-kont finali. Mistoqsi jispjega kif wasal għal dawk l-ammonti huwa wiegeb li huwa hekk jithallas u l-fattura toħroq mingħajr valur ta' rati. Jammetti li Vitavle kien accetta l-istima ta' elfejn u hames mitt ewro (€2,500) għal xogħol ta' zebgħa tal-hanut.

Dwar is-saqaf xehed li huwa biddel xi tiles, xi tlett pakketti ta' tiles u li dan kien bil-prezz ta' dsatax-il ewro (€19) kwadru u dejjem bhala stima ghax wieħed ma jistgħax jagħmel stima bil-metru kwadru f'dawn il-pannelli kollha. Dwar l-airconditions huwa jikkonferma li kien hemm tebġha sewda ta' moffa li kienet xotta u li l-air conditions gew imsemmija minn haddiehor wara li għamel ix-xogħolijiet huwa. Huwa xehed li toqob fil-hajt ma rax ghax dawn kienu wara l-hajt. Meta muri l-fattur li hareg u li tinsab esebita a fol 3, xehed li din kienet ta' sitt elef disa' mijja u tletin ewro (€6,930) u li meta muri fol 3

huwa spjega li din hija stima mhux fattura datata 17 ta' Awwissu, 2014 liema data huwa jinnega li x-xoghol kien diga kollu lest.

A fol 25 et xehed Gianfranco Vitale direttur tas-Socjeta' konvenuta. Spjega li fi Frar 2014 gie Malta biex jiftah negozju u sab hanut bl-isem 'Spotless' f'San Gwann li s-sid tagħha huwa Godwin Mifsud u esebixxi erba' ritratti Dok GV1 sa GV4 li juru l-kundizzjoni tal-hanut. F'Mejju, 2014 tramite l-assistent tieghu Biagio Zago sar jaf lill-attur u ltaqgħu mieghu fil-prezenza tal-Prokuratur Legali Nadine Farrugia li għamlitha ta' traduttrici. Huwa spjega lill-attur fil-qosor ix-xogħolijiet li kellu jagħmel fuq il-pjanta Dok GV 5 , li kellu tal-hanut u qallu li darb ohra li jiltaqgħu kien ser igiblu pjanta li turi x-xogħolijiet li effettivament kellhom isiru. Staqsieh koll jafx xi electrician u plumber ghax kellu bżonn jirranga s-sistema tad-dawl, tal-ilma u l-air conditioners peress li xi whud minnhom ma kien qed jahdmu sewwa. L-attur qallu li jaf lil certu Bonnici li kien ser ilaqqgħu mieghu meta jerga jigi lura Malta biex jiffirmaw il-kuntratt.

Il-kuntratt gie ffirmat fil-25 ta' Gunju, 2014 fil-prezenza tal-istess Prokuratur Legali. Wara nofsninar marru fuq il-post u kien hemm anke Zago prezenti u bil-pjanta gdida Dok GV6 urieh x-xogħolijiet li kellhom isiru.

Vitale elenka numru ta' xogħolijiet li kellu jagħmel l-attur. Huwa lmenta li eventwalment id-debris kienew gew mneħħija minn Mifsud, li s-sliding door ma gietx kompletata, li t-targa wkoll ma gietx kompletata u li l-hajt tal-istore ma gietx kompletata u prezenta ritratt GV11.

Huwa jghid li meta staqsha lill-attur għal stima huwa verbalment tah stima ta' tlett elef u hames mitt ewro (€3,500) plus vat inklu tal-materjal u tax-xogħol tal-idejn. Huwa qallu li meta rrefera l-lista ta' xogħolijiet li kellu jagħmel l-attur lil bajjad ta' fiducja tieghu fl-Italja tah stima ta' elfejn sitt mijha u hamsin ewro (€2,650) inklu ta' idejh u materjal. Izda ghazel lill-attur għal ragunijiet ta' logistika. Talab lill-attur stima bil-miktub izda peress li kien mghaggel biex jiftah l-hanut tah depozitu akkont ta' elf u hames mitt ewro (€1,500) u l-attur intrabat li jaġtih stima meta jergħi jiltaqgħu u dan sar fil-prezenza ta' Zago. Jammetti li huwa ta struzzjonijiet sabiex jibdew ix-xogħolijiet.

Xehed li zjieda max-xogħolijiet staqsha lill-attur biex jaġhti passata zebgħa taht it-terazzin li hemm fuq il-bieb ta' barra tal-hanut u li jpoggi panel tal-gypsum tal-kejl circa ta' 100 cm x 50 cm taħbi it-tarag peress li kien hemm wisq fond u pprezenta ritratt Dok

GV12. Fit-02 ta' Lulju, 2014 gie lura Malta u ma' Zago mar fuq il-post biex jara x-xogholijiet li kienu qed isiru u ghal darb' ohra talab stima lill-attur li rrispondih li ma kienetx lesta u qallu biex jghaddiha lil Zago l-ewwel darba li jerga jiltaqa mieghu. Fis-16 ta' Lulju Zago gie Malta u ghaddielu depozitu ta' tmien mitt ewro (€800) ohra izda peress li ma kelli ebda ircevuta tal-pagamenti li ghamel u peress li l-istima baqghet ma waslitx, wissa lil Zago biex joqghod attent u jinsisti ghall-istima.

Rega ghal tlett darbiet ohra fakkari lil Zago dwar l-istima izda infurmah li l-attur baqa' ma lestiehiex u meta fit-28 ta' Awwissu, 2014 gie lura Malta biex ihott l-ixkaffar u l-ghada iltaqa' mal-attur u talbu l-istima u l-konteggi huwa rrispondih li kien lest u li kien ser jghaddihielu wara nofsinhar. L-attur qallu li kien nizzel z-zewg pagamenti akkont u zied l-ammont ta' erba' mitt ewro (€400) ghax-xoghol li kien talbu wara.

Huwa ghaddielu pagament iehor ta' elf u sitt mitt ewro (€1,600) u fakkru li l-vat kien ser ihallasha meta jaghtih il-fattura.

Kien dakinar stess li l-attur ghaddielu stima datata 17 ta' Awwissu, 2014 ta' tlett elef u disa' mitt ewro (€3,900) plus vat liema stima giet esebita mill-attur f'din il-kawza. Meta huwa gibed l-attenzjoni lill-attur li d-depoziti li ghamel ma gewx imnaqqsia huwa rrispondih li dawn gew imnaqqsia sabiex b'hekk l-istima kienet ta' sitt elf u tlett mitt ewro (€6,300) vat inkluż. Meta talbu spjegazzjoni ghal dan il-kont xehed li l-attur biddel it-ton u rrispondih li huwa wiehed mill-ahjar bajjada f'Malta u dan kien il-prezz li kelli jithallas. Huwa fakkru fl-istima li kien tah ta' tlett elef u hames mitt ewro (€3,500) plus vat kompriz tal-materjal u l-attur wiegbu li kien ghamel zball fil-valutazzjoni u kelli jhallas id-differenza. Huwa stiednu sabiex jirrevedi l-istima.

Wara nofsinhar fit-08 ta' Ottubru l-attur mar il-hanut biex jinstalla l-bieb u fit-28 ta' Ottubru, 2014 iltaqa' mal-attur u fakkru li l-ammont kien esagerat u li huwa ma kien qatt ser jonfoq ammont bhal dak ghal passata zebgha u zewg hitan u li biex jikkonkludi kien lest li jghaddilu tlett mitt ewro (€300) jew li x-xogholijiet jigu stmati mill-Perit u jhallsu d-differenza jekk ikun hemm bzonn. L-attur fakkru li l-hanut sabu bis-sahha tieghu u li huwa jaf il-Ligijiet ta' Malta.

Fit-28 ta' Ottubru l-attur baghatlu fattura ta' hamest elef tmien mijja u hamsin ewro (€5,850) plus vat u kiteb fuqha 'in vista tan-nuqqas ta' pagament niltaqghu l-Qorti' u rrispondih permezz ta' e-mail fit-30 ta' Ottubru, 2014.

Dwar dak li xehed l-attur fuq l-hajt li kien lesta u li mbagħad kellu jerga jagħmel minħabba l-pipe mtaqqab dan kien stmat qabel u kien hemm qabel ma tlesta l-hajt kif juru r-ritratti esebiti. Veru li dak iz-zmien l-airconditioners ma kien ux jahdmu tajjeb u indikati ritratti GV11 u 12. Jichad li fis-suffitti kien hemm struttura li ticcaqlaq u jghid li l-frame tieghu jista facilment jigi spezzjonat. L-ixfakkar li nehha l-ahhar kien inkluz fix-xogħolijiet li kellu jagħmel. L-attur meta jghid li kwazi x-xogħolijiet kollha kienew gew mizjud wara, u jekk huwa hekk jistaqsi ta' xiex kienet l-istima ta' tlett elef u hames mitt ewro (€3,500) li talbu.

Wara li bdew dawn il-procedura huwa inkariga lil Perit Hector Zammit biex jagħmel stima tax-xogħolijiet magħmula mill-attur u li tali stima hija ta' tlett elef erba' mijja u disgha u tmenin ewro (€3,489) +vat total ta' erbat elef mijja u sbatax-il ewro u disgha u disghin centezmu (€4,117.99c).

Ra d-dokumenti kollha esebiti mill-istess xhud.

In kontro-ezami (fol 73 wara), meta mistoqsi li l-ftehim ma kienx biss għal xogħolijiet ta' zebgħa, partitions u eclipse, huwa xehed li l-ftehim kien biss biex icaqlaq hajt u zebgħa u jibiddel il-pannelli tas-soffitt. Huwa jinnega li zied xogħolijiet wara l-ordni. Mistoqsi għalhiex xehed li tiles kellu bzonn jibdel l-attur kienu ghaxra meta effettivament kien tletin huwa wiegeb li ghax ghaxra ftakar. Jinnega li qatt iffirma xi dokument u mistoqsi ghax baqa' jghaddi l-pagamenti, huwa xehed li dan għamlu ghax l-istima kienet ta' tlett elef ewro (€3,000) u mistoqsi ghax baqa' jagħmillu pagamenti mingħajr ircevuti huwa wiegeb li ghax jafdah.

Ra l-affidavit ta' Biagio Zago a fol 48 et li xehed li huwa impiegat mas-Socjeta' attrici u spjega kif sar jaf lill-attur u tista tghid ikkonferma dak li xehed Vitale. Zid jixhed li fl-14 ta' Ottubru, 2014 l-attur bagħatlu sms fejn talbu l-hlas u wiegbu li meta jkunu Malta jiltaqgħu biex jirrevedu l-istima u b'ton arroganti wiegbu li kien stenna wisq. Huwa jikkonferma li kemm-il darba talab stima lill-attur izda dan qatt ma ghaddieli.

Ra d-dokumenti kollha esebiti mix-xhud.

Ra x-xhieda tal-Perit Hector Zammit (seduta 19 ta' Mejju, 2016), u l-istima tieghu a fol 45 li hija ta' erbat elef mijja u sbatax-il ewro u disghin centezmu (€4,117.99c)

vat inkluz u hija stima ta' dawn ix-xogholijiet: replacement of a number soffit tiles; works in relation to repairs to damages wall by air conditioner leak, re-location of door, step to sanitary facility; supply and installation of gypsum boards measured on site; paining of walls and columns including material; painting of the underside of balconies; supply of door; u demolition and cart away of old stonework and other material. Xehed li l-istima wasal ghaliha billi mar fuq il-post u ha konnessjoni tax-xogholijiet li saru. Hu ha l-qisien u hejja fuq li qallu l-klijent f'dan il-kaz is-Socjeta' konvenuta. Huwa applika r-rati kummercjali u fejn kien hemm xi stimi lump sum li deherlu li kienu ragonevoli ma biddel xej; fil-fatt hemm jahseb kwazi nofs l-items li hemm qbil dwarhom u ma biddel xejn minnhom. Huwa hejja l-lista bid-deskrizzjoni tax-xogholijiet u b'deskrizzjoni tax-xogholijiet bil-qisien b'kollox u hareg it-total.

Xehed li l-maggioranza tax-xogholijiet kienu kwazi lesti, ha nghid, kienu lesti pero kien baqa' xi items, bhal bieb li kien għadu ma twahhalx. Kien hemm diversi madum tas-soffitt li kienu għadhom ma tbiddlux. Kien hemm certu sfumaturi ma' diversi bibien u twieqi u anke mas-saqaf ta' tċipis ta' zebgha, nuqqas ta' mili ta' fili fejn il-bieb etc.

In kontro-ezami xehed li fuq il-post huwa mar darba f'Novembru, 2014 u darba ohra kien bagħat id-draftsman biex jiehu xi qisien oħrajn. Huwa jichad li qatt ma mar fuq il-post u jghid li meta mar ha nota tax-xogholijiet li kienu saru skont dawk li ndikalu l-klijent li bagħatlu wkoll sensiela ta' ritratti ta' kif kien il-post. Ma jichadx li l-kolonne kienu blu skur u ta rata ghaliha fl-istima f'item 4 u l-hsara fil-pipe tal-ilma inkludiha f'item 2 supply and fix gypsum board including finish. Il-bieb ma rahx imwahhal u mistoqsi jekk rax toqob li juru li kien imwahhal izda wara gie maqlugh huwa xehed li ma kienx hemm toqob mal-hajt. Nesa jsemmi li kien hemm xogħol ta' targa għal toilet li wkoll ma kienetx kompluta. Pannelli li ma kienux lesti taht is-suffett kien hemm madwar tħix sa hmistax-il wahda u kienu located iktar lejn n-naha ta' quddiem wara l-counter.

Jikkonferma li t-tiles kienu inbidlu u skont il-klijent tieghu dawn kien bejn għoxrin u tletin maduma.

Ra l-verbal a fol 77 li permezz tieghu l-partijiet ddikjaraw li ma għandhomx aktar provi u xtaqu li jsiru noti.

Ra n-noti prezentati mill-partijiet.

Ikkonsidra

Illi dan huwa kaz fejn kif gie osservat drabi ohra, “japplika f’dan il-kaz id-deto Taljan: patti chiari amiciza lunga”. Altrimenti jsir aktar difficli ghal min jaghti l-inkarigu li hu jipprova li hu għandu jaghti anqas minn dak mitlub minn għandu” – **Stuart Craig nominee vs Paul Debono nominee Appella 29.4.1996).**

F’din il-kawza ma hemmx ilment li x-xogħol mill-attur ma sarx skont l-arti u s-sengħa izda ma haqqux jithallas dik is-somma tax-xogħol li jagħmel. Saret stima lis-Socjeta’ attrici tant li r-rappresentant tagħha kien ghaddiha lil xi hadd jifhem fl-Italja u li ghalkemm qallu li hija għalja xorta inkariga lill-attur ghax kien mghaggel biex jiftah l-hanut tant li ghaddielu s-somma ta’ elf u hames mitt ewro (€1,500) akkont.

L-attur jghid li ta xogħolu haqqu somma originali ta’ sitt elef, disa’ mijja u tlett ewro (€6,903) u minnhom għad baqghalu jiehu s-somma ta’ tlett elef u tlett ewro (€3,003) filwaqt li s-Socjeta’ konvenuta tghid li hija digħi hallset s-somma ta’ tlett elef, disa’ mijja u tlett ewro (€3,903) u ma għandha tagħti xejn lill-attur.

L-attur ipprezenta rendikont tal-ammont ta’ sitt elef disa’ mijja u tlett ewro (€6,903) u li wara li huwa bagħat lis-Socjeta’ konvenuta dan il-kont li sa dak inhar thallas akkont elf disa’ mijja u disgha u erbghin ewro u hmistax-il centezmu (€1,949.15c), is-Socjeta’ konvenuta kienet għamlet depozitu iehor ta’ elf u sitt mitt ewro (€1,600) u għalhekk baqa’ il-bilanc mertu ta’ din il-kawza.

Dwar il-pagament akkont ta’ elf u sitt mitt ewro (€1,600) li l-attur jghid li thallas dak inhar tas-17 ta’ Awwissu, 2014 meta hareg ghaddielu l-kont a fol 3, is-Socjeta’ attrici tikkontendi li l-kont ingħata lilha fid-29 ta’ Awwissu, 2014 u li dan il-pagament kien sar qabel ma hareg dan il-kont.

Pero’ jibqa l-fatt li:

Is-Socjeta’ konvenuta fin-nota ta’ sottomissionijiet tagħha tammetti li hija inkarigat lill-attur xogħol extra minn dak miftiehem ghalkemm Vitale a fol 73 et rappresentant tal-istess Socjeta’ jinnega dan tant li item ‘riparazioni’ a fol 3 fl-ammont ta’ tmien mitt ewro (€800) is-Socjeta’ konvenuta permezz tal-Perit inkarigat minnha qablet fuq din l-istima.

Tant riparizioni jirrizulta li inqalghu wara li beda x-xoghol. L-attur jispjega li hajt minnhom wara li lestieh minn kollox u huma xegħlu l-air condition beda hiereg hafna ilma u l-hajt hariglu l-hsara u minhabba f'hekk huwa kellu jkisser il-hajt u sab il-pipe tal-aircondition li kien imtaqqab u sewwih u kellu jsewwi l-hsara li saret fil-hajt biex rega infetah u pprezenta Dok AC2 ritratti. Xehed li tali hsara huwa ma setgha qatt ikun jaf li setghet tohrog. Xehed li kien hemm bieb li l-intimati riedu li jiccaqlaq minn ma' hajt minnhom u jitpogga fuq hajt iehor. Dan kien kollu xogħol li ovvijament ma kienx u mitkellma prezziżiet ghaliex kienu kollha affarijiet li hargu wara. Xehed li l-intimati dejjem qalulu għamel dak li hemm bzonn u qatt ma staqsewh dwar xi spejjez hemm għal tali riparazzjoni.

Illi għalhekk stima originali kien hemm u xogħol extra.

F'din l-kawza difatti fir-risposta tagħha s-Socjeta' konvenuta ma teccepixxi xejn li x-xogħol ma sarx skont is-sengħa u l-arti tant li l-inkarigu li tat lil Perit ex parte l-Perit Hector Zammit huwa sabiex jghid jekk l-kont li hareg l-attur hux wieħed gustikat

Illi bhala konsiderazzjonijiet legali dejjem gie ritenu li:

Li f'kaz ta' appalt dan ma hemmx bzonn li jkun bil-miktub.

Bhal f'kull kuntratt iehor, parti l-konsiderazzjonijiet specjali jemanu mid-dispost tal-Artikolu 1640 tal-Kap 16, rizervat ghall-appalti, il-patt kommissorju jagħti lil kontraent wieħed kontra l-kontraenti l-iehor inadempjenti l-ghażla li jitlob jew ir-rizoluzzjoni tal-kuntratt jew l-ezekezzjoni tieghu (Art 1069(1) tal-Kap 16. (*Appell Inf Per Sciberras deciz 23.6.2004 fl-imsijiet Meli Christopher et vs Galea Emanuel*).

Fl-inkarigu tieghu “*l'imprenditore ha l-obbligo di eseguire bene l'opera commessagli, secondo i dettami dell'arte sua e deve prestare almeno una capacità ordinaria*” (**Kollez Vol. XXVII.i.373**). Dan fis-sens li hu “*ghandu jiggħarantixxi l-bonta' tax-xogħol tieghu*” (**Kollez. Vol XL.i.485**).

L-appaltatur li ma jottemprax ruhu mal-ftehim jigifieri li jesegwixxi x-xogħol skont l-arti u s-sengħa mhux intitolat għal hlas. **“Borg vs Buttigieg de Piro”** (P. A. - 03 ta' Jannar, 1995.

Xoghol extra jrid jithallas u dan kif gie stabilit f'sentenza tal-Qorti tal-Appell deciza fil-31 ta' Ottubru, 2016 fl-ismijiet: **Saviour Camilleri v Joseph Falzon et.**

Ix-xogholijiet indikati fl-istima prezentata mill-attur a fol 3 tal-process u x-xogholijiet indikati mill-Perit Hector Zammit inkarigat mis-Socjeta' konvenuta a fol 46 ma jikkorrispondux fit-total taghhom u kif jirrilevat l-attur fin-nota tal-osservazzjonijiet hemm xogholijiet li saru minnu izda li ma gewx inkluzi; li saru xogholijiet ohra jammetti l-Perit stess fix-xhieda tieghu meta jghid "fil-fatt hemm jahseb kwazi nofs l-items li hemm qbil dwarhom u ma biddel xejn minnhom" izda x'kienu dawn il-kwazi nofs l-items huwa ma elaborax.

Jigi osservat ukoll li fin-nota ta' sottimissionijiet tagħha s-Socjeta' attrici a fol 87 hija tammetti li nghatat stima fil-bidu u li din kienet ta' tlett elf u hames mitt ewro (€3,500) u tammeti wkoll fl-istess paragrafu li hija tat-xogħol extra lill-attur

Miz-zewg stimi jirrizulta dan li gej:

Item 1 a fol 3 Paint l-attur għamel stima ta' elfejn tlett mijha u hamsin ewro (€2,350) filwaqt li a fol 46 il-Perit għamel stima ta' elf u disgha u sittin ewro (€1,069) u sejhilha Painting internal walls (2 coats). L-attur jikkontendi li sabiex l-kolonni minn kulur blue jinzebghu abjad kien hemm bzonn ta' aktar minn zewg passati zebgha u l-Perit naqqas l-aperturi u twieqi meta skont l-attur dan jinvolvi aktar xogħol. Is-Socjeta' attrici a fol 87 fin-nota tagħha tikkontendi li l-kolonni biss kienu blu u li l-Perit Zammit fl-istima tieghu ikkalkula u ha in konsiderazzjoni li dawn kellhom bzonn erba' passati.

Hemm diskrepanza ta' elf mitejn u wiehed u tmenin ewro (€1,281). Mill-provi jirrizulta a fol 16 Riccardo Napoli fl-affidavit tieghu semma x-xogħolijiet extra li kellhom isiru u li kellu jghatti l-kolonni blu b'hames passati zebgha, l-attur jghid li kellu jagħmel erba' passati zebgha, il-Perit Zammit jghid zewg passati zebgha a fol 3 fir-rapport tieghu. In kontro-ezami huwa jghid li ta' stima differenti għal dan ix-xogħol ghax kien jinvolvi aktar xogħol.

Jigi rilevat pero' li Vitale a fol 25 et xehed li kien irrefera l-lista ta' xogħolijiet li kellu jagħmel l-attur lil bajjad ta' fiducja tieghu fl-Italja u tah stima ta' elfejn sitt mijha u hamsin

ewro (€2,650) inkluz ta' idejh u materjal izda kien mghaggel biex jiftah l-hanut u ta depozitu ta' elf u hames mitt ewro (€1,500) lill-attur.

Illi ghalhekk jirrizulta car li qbil dwar din l-istima kien hemm u ghalhekk dan it-Tribunal jqis li t-talba tal-attur f'dan ir-rigward hija gustifikata.

Inoltre dan it-Tribunal, ma jistax jaccetta li b'zewg passati kif qed jikkontendi l-Perit Zammit l-kolonne mil-blu muri fir-ritratti jistghu jigu bojod kif jidher mir-ritratti esebiti mis-Socjeta' konvenuta u tenut kont l-ammissjoni ta' Vitale stess a fol 25 et li ghalkemm tawh parir li l-istima hija gholja kien mghaggel u ta lill-attur depozitu ta' elf u hames mitt ewro (€1,500) biex jibda x-xoghol, dan it-Tribunal qed jilqa' it-talba tal-attur rigward dan l-ammont.

Item 2 a fol 3 Partitions l-attur ghamel stima ta' elf hames mijas u hamsin ewro (€1,550) u a fol 46 il-Perit ghamel stima ta' elf u erbgħa u hamsin ewro (€1,054) u ghalhekk hemm differenza ta' erba' mijas u sitta u disghin ewro (€496). Dan kien parti mix-xogħolijiet li kellhom isiru originarjament u li s-Socjeta' attrici kienet taf dwar din l-istima tant li Vitale kien ikkommunika ma' xi hadd fl-Italja li ghalkemm qallu li l-istima kienet għolju kien mghaggel biex jibda. Inoltre s-Socjeta' konvenuta ma gabet xejn prova dwar dak li kien qed isostni l-attur ciee' li dwar is-suffett li kien diga imqieghed, kellu jirranga parti kbira minnu u dan minhabba li l-istruttura li fuqu kienu imqegħda l-pannelli 60*60 kienet qed ticcaqlaq u allura mhux stabbli bizzej jed u allura kellu jerga jitqieghed mill-għid l-istruttura. Xehed li l-intimati riedu li diversi pannelli li kienu imtebba jitneħħew minn hemm u jitpoggew go l-istore u jinxraw ohrajn sabiex jitpoggew flok dawk imneħħija u dana wkoll ma kienx fil-pjan minhabba li d-deċiżjoni li jduru l-istruttura tas-suffett giet wara u allura kif kien a ben saputa tal-intimati ma kienx fil-prezz mitkellem. Xejn minn dan ma ttieħed in konsiderazzjoni la mis-Socjeta' konvenuta u lanqas mill-Perit Hector Zammit.

Illi ghalhekk dan it-Tribunal mill-provi prodotti jiddeċiedi li din is-somma hija dovuta fl-intier tagħha.

Item 3 l-attur ghamel stima ta' mitejn u tmenin ewro (€280) u l-Perit item 6 qabel ma din l-istima.

Hemm qbil li item 4 a fol 3 u item 2 a fol 46 li l-valur ta' dawn ix-xogholijiet huma l-istess valur ta' tmien mitt ewro (€800). Din l-item hija 'riparazioni' u hija konferma ohra li xoghol extra kien hemm.

Item 5 l-attur ghamel stima ta' mitejn u hamsin ewro (€250) u l-Perit item 7 fol 46 qabel ma' din l-istima.

Item 6 paint l-attur ghamel stima ta' mijja u erbghin ewro (€140) mentri l-Perit a fol 46 ghamel stima ta' mijja u tmien ewro (€108) u hemm differenza ta' tnejn u tletin ewro (€32). Skont l-attur dan huwa xoghol li ghamel meta l-intimati rieduh jirranga l-gallarija tal-appartament ta' fuq il-hanut sabiex din tkun wahda aktar li tigbed l-ghajn u cioe' tkun tidher tagħmel parti mix-xogħol tal-hanut. Dan jammonta għal mijja u erbghin ewro (€140).

li għalhekk dan it-Tribunal ma jsib xejn esagerat fl-ammont ta' mijja u erbghin ewro (€140) għal dawn ix-xogħolijiet.

Item 7 Porta Bianca prezz ta' erba' mijja u tmenin ewro (€480) ma giex inkluz fl-istima tal-Perit Zammit a fol 46. Skont l-attur u l-eclipse ordnawthom u ghazlithom is-Socjeta' konvenuta u hallashom minn butu. Kif is-Socjeta' konvenuta qablet fuq l-prezz tal-eclipse f'item 3 u ma semmiet xejn dwar dan il-prezz, it-Tribunal jiddeciedi li dan il-bieb gie ornat u sar u għalhekk l-attur għandu jithallas tieghu.

Għaldaqstant dan it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talba tal-attur u jordna lis-Socjeta konvenuta thallas lill-attur s-somma ta' tlett elef u tlett ewro (€3,003).

Bl-ispejjez a karigu tas-Socjeta' konvenuta.

Dr Anna Mallia

Gudikatur